Escaseza de persoal facultativo nun centro de saúde

Expedientes: I.5.Q/6856/21
I.5.Q/6859/21
I.5.Q/6866/21
I.5.Q/6871/21
I.5.Q/6879/21

Santiago de Compostela 30 de xullo de 2021

Sr. conselleiro:

Nesta institución iniciouse expediente de queixa como consecuencia dos escritos de 5 cidadáns, referentes ao personal facultativo do Centro de Saúde de [redacted].

ANTECEDENTES

Nos seus escritos refiren que a falta de persoal facultativo no centro de saúde, por mor dunha praza vacante, non permite garantir unha atención sanitaria de calidade.

Ante iso requirimos informe á Consellería de Sanidade. En dito informe indícase o seguinte:

"O número de pacientes con tarxeta sanitaria de idade superior a 15 anos no centro de saúde de [redacted] sitúase ao redor das 1.500, esta cifra é a recomendada pola OMS como referencia para as cotas de médicos de familia.

En calquera caso dada a existencia doutros factores demográficos no Concello de [redacted], como a forte dispersión xeográfica, predominio dunha poboación avellentada etc., a xerencia da Área Sanitaria de [redacted] estableceu o criterio de manter a dita praza que será cuberta en canto sexa posible, no momento actual non existen profesionais nas listas de contratación da área sanitaria, nin en listas de áreas limítrofes nin fóra delas.

Dende o día 18 de maio de 2021, data de xubilación do facultativo do centro de saúde de [redacted], intentouse reforzar algúns días da semana con profesionais que voluntariamente prorrogan a súa xornada no dito centro de saúde".

ANÁLISE

Á vista do contido do escrito de queixa, da documentación achegada pola persoa que promoveu este expediente e do que se manifesta nos informes da administración, cómpre facer as seguintes consideracións:

Hai que ter presente que ata maio de 2021 o centro de saúde dispoñía de dous profesionais facultativos para facer fronte ás demandas de atención sanitaria da poboación do centro de saúde de [redacted], poboación que segundo se desprende do informe da administración é unha poboación envellecida e polo tanto, unha poboación moi vulnerable, probablemente pluripatolóxica e con dificultades de desprazamento nunha área con moita dispersión xeográfica.
Calquer variación en canto a programación da asistencia sanitaria deste tipo de doentes, como pode ser o reforzo dalgúns días da semana con profesionais que voluntariamente prorrogan a súa xornada, ao que fai referencia no seu informe a administración sanitaria, debe realizarse tendo en conta a súa vulnerabilidade, de xeito que se garanta que a información sobre os recursos asistenciais que se lles ofrecen sexa clara e eficaz. Debe facilitarse información sobre tódolos recursos asistenciais dispoñíbeis á poboación afectada por esta vacante non cuberta, recursos que atinxen ás consultas ordinarias no centro de saúde pero tamén ás urxencias que poidan xordir ao carecer dun profesional facultativo de referencia que poida dirixir a atención sanitaria nestes casos, de xeito que se garanta o seu dereito a protección da saúde en condicións de igualdade ao resto de usuarios do Servizo Galego de Saúde.
Por outra banda e namentres non se poida cubrir a devandita praza vacante, o convinte sería que a administración sanitaria valorase, establecer un sistema de incentivos que permitan reforzar a atención sanitaria destes doentes, tódolos días da semana e non só puntualmente de xeito que se normalice na medida do posíbel a atención sanitaria en tódolos casos.

CONCLUSIÓN

Por todo o sinalado ata agora considerase necesario, en aplicación do disposto no artigo 32.1 da Lei 6/1984, do 5 de xuño, da Valedora do Pobo, facer chegar a esa consellería as seguintes **suxestións:**

“Que se facilite aos doentes afectados pola praza vacante información clara e eficaz sobre os recursos asistenciais dispoñíbeis, sexa no propio centro ou noutro limítrofe, tanto no relativo ás consultas ordinarias que deberan atenderse no seu centro de saúde, como no que atinxe ás urxencias que poidan xurdir.”

“Que se valore instaurar un sistema de incentivos para reforzar a asistencia sanitaria dos doentes afectados pola praza vacante con profesionais propios ou alleos ao centro de saúde en cuestión, namentres non sexa posíbel cubrir dita praza”.

Agradézolle de antemán a acollida ao manifestado nesta resolución da Valedora do Pobo, e recórdolle a necesidade de que no prazo dun mes (art. 32.2), dea conta a esta Institución da aceptación da recomendación formulada, de ser o caso, e das medidas adoptadas para darlle efectividade, tamén se é o caso.

Ademais, facémoslle saber que, en aplicación do principio de transparencia, a partir da semana seguinte á data na que se ditou a presente resolución, esta incluirase na páxina web da institución.

Debo lembrarlle tamén que, ao abeiro da lei reguladora desta institución, o seu artigo 33 prevé que, se formuladas as súas recomendacións, non obtivese resposta ou, nun prazo razoable, non se producise unha medida adecuada ao suxerido, a Valedora do Pobo poderá poñer os antecedentes do escrito e as recomendacións efectuadas en coñecemento do conselleiro do departamento afectado ou da máxima autoridade da Administración Pública galega.

Se tampouco obtivese unha xustificación adecuada, incluirá tal asunto no seu informe anual ou especial con mención dos nomes das autoridades ou funcionarios que persistan naquela actitude, especialmente nos casos en que, considerando a Valedora do Pobo que era posible unha solución positiva, esta non se conseguise.

O principio de publicidade das resolucións desta institución refórzase no artigo 37 da Lei 6/1984, cando prevé que a Valedora do Pobo, no seu informe anual ao Parlamento de Galicia, dará conta do número e tipos de queixa presentadas; daquelas que foron rexeitadas e as súas causas, así como das que foron obxecto de investigación e o seu resultado, con especificación das suxestións ou recomendacións admitidas pola administración pública galega.

Saúdoo atentamente.

María Dolores Fernández Galiño
Valedora do Pobo